

“Mon métier, c'est ma vie...”

Een generatie romanisten met hetzelfde bloed, luidde de opdracht bij de initiële briefing ... Vader-dochter, moeder-zoon en man-vrouwrelaties dus. Deze keer zocht en vond ik een wel heel kroostrijk “Romaans” gezin. Dubbel interessant, maar ook dubbel veel stof voor “Liaisons dangereuses”. Omdat schrijven nu eenmaal schrappen is, gingen we de uitdaging aan. Aan het woord zijn Myriam Hofkens (prom. 1969), Johan Lamote (prom. 1969) en Bart Lamote (prom. 1997). Alle drie blikken ze met evenveel melancholie terug naar de studentenjaren en vertellen ze met evenveel passie over hun professionele carrière en hun band met het onderwijs.

Laten we beginnen bij het begin. Hoe zijn jullie bij Romaanse terechtgekomen? Lag de keuze voor de hand? Werd er in een bepaalde richting gepusht?

Bart: “Ik weet het eigenlijk niet. Enerzijds was er thuis altijd wel ergens iets Frans, nu eens een beetje achteloos rondslingerend, dan weer heel nadrukkelijk aanwezig. In onze jonge jaren hebben we veel geprotesteerd tegen het nieuws dat altijd in het Frans moest en de Franse krant die wij, kinderen, niet wilden lezen. Anderzijds lagen we in de grote vakantie wel te lachen met Louis de Funès en ‘la Grande Vadrouille’. Tijdens de humaniora ben ik echter

Bart Lamote (prom. 1997), Myriam Hofkens (prom. 1969) en Johan Lamote (prom. 1969)

nooit op dat Franse aanbod ingegaan. Vanuit mijn opleiding Latijn-Grieks, dacht ik er eigenlijk niet aan iets anders dan Klassieke te gaan studeren. Maar in het zesde had ik ineens genoeg van dat Grieks. Ik heb dan heel lang getwijfeld wat ik zou doen. Thuis hebben ze me bestookt met brochures allerhande ... met als verborgen agenda, of zo kwam het toch over, om maar vooral géén Romaanse te doen. Ik denk dat mama mij wel graag rechten had zien studeren. Uiteindelijk ben ik enkel naar de programmavoorstelling van Letteren geweest en naar twee lessen gaan kijken ... en voilà, ik zou ook Romaanse gaan doen. Bij de inschrijving volgde nog een coup de théâtre van formaat. Mama kreeg bijna een hartaanval toen we daar stonden en ik mij luidop afvroeg of ik toch geen fysica zou gaan doen. Ze wilde mij eerst al niet meer inschrijven en terug naar huis gaan om er nog eens over te denken. Ik heb dan maar gezegd dat Romaanse wel in orde was. En ben er met veel zin aan begonnen ... en nooit spijt gehad dat ik het heb gedaan.”

Myriam: “Ik heb lang getwijfeld tussen Romaanse en Klassieke talen enerzijds, wiskunde en farmacie anderzijds. In het 5^e Latijn-Grieks had ik voor Frans een Leuvense alumna. Zij is het die me eigenlijk heeft uitgelegd wat “Romaanse” inhield en die me heeft toegelaten de knoop door te hakken.”

Johan: “Als ik achterom kijk zie ik het watermerk van mijn vader. In het gezin van negen kinderen werd veel gediscussieerd en solidair samengewerkt: vraagstukken, opstellen, vertalingen, later papers, thesissen en zelfs literaire prijzen winnen, werden meestal door de oudere broers “vlug even tussendoor meegenomen”. Zeven van de negen zijn met een blijvend sterk sociaal engagement hun beroep gaan uitoefenen. Mijn studiekeuze werd er alleszins ook door bepaald. Met een diploma Romaanse zou ik rapper naar de derde wereld kunnen en dichter bij die bevolking kunnen staan. Dat was althans wat ik toen dacht.”

Bart: “Eigenlijk denk ik dat ze mij thuis meer beïnvloed hebben in de beroepskeuze dan in de studiekeuze. Mijn studiekeuze werd destijds bepaald vanuit een buikgevoel omdat ik eigenlijk vooral wilde gaan lesgeven, en dan liefst een hoofdvak waar je toffe dingen mee kon doen, je echt in kon uitleven én een leuk contact kon hebben met je leerlingen of studenten. Dat had ik thuis wel altijd gezien en ik ben er zeker van dat dat mij wel heel sterk heeft beïnvloed. Ik heb mijn ouders altijd met heel veel plezier zien werken. De positieve energie die daarvan uitgaat is heel bepalend voor een jongere.”

Hoe is het jullie vergaan na jullie “Romaanse” studentenjaren in Leuven?

Bart: “Ik wilde graag iets doen met mijn aanvullende opleiding Internationale Betrekkingen. Ik heb veel gesolliciteerd bij ministeries en organisaties voor ontwikkelingssamenwerking. Maar bij de enen wilden ze telkens liever juristen, bij de anderen hadden ze veel werk maar alleen onbetaald. Ik ben dan naar mijn eerste liefde teruggekeerd: lesgeven. En eerlijk gezegd ben ik heel blij dat ik nu geen bureaujob heb. Ik zou het contact met de klas niet kunnen missen. Nu geef ik halftijds les in Leuven en werk ik halftijds aan een onderzoeksproject voor de overheid waarin ik een peilinstrument Frans maak voor de eindtermen van de eerste graad. Daarnaast begin ik dit jaar ook als praktijklector bij de ALOR.”

Myriam: “Eigenlijk waren Johan ik graag eerst naar Chili getrokken, maar door mijn gezondheidsproblemen tijdens de 2^e licentie werd dat onmogelijk. Ik ben dan meteen gaan lesgeven. Ondertussen ben ik sedert 1982 mentor bij de aggregatieopleiding, volg ik trouw alle bijscholingen, blijf ik de evolutie van mijn faculteit/vak volgen en werk ik ook regelmatig in Brussel als examinator bij de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.”

Johan: “Nadat ik onze droom om naar Chili te gaan had opgeborgen, stapte ik ook in het

onderwijs. Wegens gebrek aan romanisten was het in de Kempen moeilijk om aan de vraag te weerstaan, zowel van scholen als van bedrijven. In de eerste vijftien jaar van mijn carrière heb ik dan ook in dertien scholen lesgegeven. Van de 'vakschool' tot de 'normaalschool' en de 'avondschool', van Lager Onderwijs tot Hoger Onderwijs. Nu ben ik 'lector Talen en ICT' en 'Coach van Business Projects'. Vorig academiejaar nam Frans nog slechts 30% van mijn opdracht in. Centraal staat nu mijn engagement om het onderwijs Frans efficiënter te maken via nieuwe technologieën. Ik volgde de evolutie van de technische ondersteuning van de vreemdetaalverwerving op de voet: van het inspreken van teksten op cassette recorders en het ontwikkelen van oefenprogramma's om werkwoorden te oefenen tot het virtueel taallabo op portables met draadloos netwerk, uitleenbare digitale videocamera's en videoconferentie. Dat is waar ik nu mee bezig ben."

Welke vruchten plukken jullie nu nog van de opleiding?

Myriam: "Ik ben romaniste gebleven in hart en nieren. Ik kan nog altijd genieten van grammaticale analyse à la Hanse, die ik vereerde – ik herinner mij zeer levendig de staande ovatie die hij kreeg van ons jaar nadat hij het ongeveer een uur had gehad over de implicaties van een komma in 'Britannicus' –, van literatuur en van toegepaste linguïstiek."

Bart: "Ik denk vooral die passie voor het Frans en Frankrijk. Als je zo intens met een taal bent bezig geweest en als je zo'n inspirerende proffen hebt gehad, geproefd hebt van de subtiliteiten zowel bij literatuur als bij grammatica, dan ga je er ook echt heel diep van houden. Ik lees bijvoorbeeld echt niet graag Nederlandstalige boeken. Franse boeken lezen daarentegen is echt een vakantiegevoel dat je overvalt. Ik vind het Frans ook vaak krachtiger, poëtischer en speelser dan het Nederlands. Maar ik ben waarschijnlijk wat bevooroordeeld."

Hoe sterk is de band nog met de Romaanse? Zien jullie nog oude klasgenoten terug?

Bart: "De band met Romaanse is wat verwaterd. Maar dit jaar, met de ALOR, zal die allicht weer veel nauwer worden. Eigenlijk is het altijd wel aangenaam nostalgisch terug te denken. Misschien zou ik wel eens naar een reünie moeten gaan, maar ik voel me daar op een of andere manier niet oud genoeg voor." (*Dit weerlegt de redactie van Romaneske met klem, SV*).

Johan: "Tijdens de eerste helft van mijn carrière las ik nog wekelijks één of meerdere literaire werken (vooral Frans, maar ook Spaans), dagelijks een Franstalige krant, wekelijks minstens de hele 'Express' en noteerde daarbij bijna altijd nieuwe woorden en uitdrukkingen. Maar door de noodzaak veel bedrijfsmatige én technische literatuur te blokkeren is die nauwe band met Romaanse geleidelijk aan verdwenen. Met de collega's van onze promotie heb ik geen contact gehouden. Sedert einde jaren '80 hebben wij de band met de Alma Mater teruggevonden en steeds verder aangetrokken via Jean Binon die voor ons daarin een sleutelfiguur is."

Aan welke professor of lessen houden jullie de beste herinneringen over?

Johan: "In de kandidaturen hield ik vooral van Italiaans en Encyclopedie Romaanse Talen (Hugo Plomteux), Spaans (Chris De Paepe) en Historische fonetiek (Willy Bal). In de licenties ging ik met veel plezier naar de lessen van J. Hanse, R. Pouillart en Vermeylen. Ik herinner me nog twee zuurzoete anekdotes met in de hoofdrol een prof Spaans die ik niet nader zal noemen. In de 2^e kan in Kortrijk zat een Waalse licentieprof van Leuven de deliberatie voor. Hij kwam mij vragen waarom ik van een Vlaamse prof een uitsluitingcijfer had gekregen voor

een algemeen vak. Hij aanvaardde mijn uitleg, ging terug binnen ... en kwam terug om mij in het Nederlands te melden: 'U bent geslaagd en kom mij voor uw eindwerk in Leuven eens opzoeken. Ik heb een voorstel.' In oktober ben ik hem dan met een bang hart gaan uitleggen waarom ik liever bij de prof Spaans een eindwerk maakte. Ik heb wel al zijn optievakken gevolgd ..."

"Tijdens de 2^e licentie in Leuven verwees diezelfde prof naar een passage in 'Don Quijote'. Alle studenten noteerden ernstig en ijverig de referentie maar ik schoot in een lach omdat het een zeer grappige episode betrof. Mijn lief, toen al Myriam, vroeg mij waarom en ik begon het uit te leggen. De prof vond dat niet kunnen en convoceerde ons beiden, afzonderlijk, in het Spaans seminarie. Net als in de 2^e kan kwam ik met een goede uitleg op de proppen en de prof excuseerde zich zowaar. Ik heb trouwens nog jarenlang contact gehouden met hem."

Myriam: "Ook bij mij waren professor Hanse en Pouillart mijn favorieten. Anekdoten bij de vleet, wij zaten immers in Leuven in mei '68! We moesten in die tijd, gewapend met identiteits- en studentenkaart, naar de lessen onder begeleiding van de rijkswachters: die wachtten ons op beneden in het MSI en snapten maar niet dat Vlamingen, als er staking was, toch naar de les 'moesten'. Ik zie ook nog de scène waarin de bange, reeds hoogbejaarde professor Jodogne moest constateren dat germanisten zijn cursus Middeleeuwse literatuur uit het raam gooiden."

Bart: "De lessen waar ik het meest van heb genoten waren die van professor Herman en professor Angelet. In de kandidaturen moest je nog hopen dat je er niet werd uitgepikt om dan te horen te krijgen 'Regardez comme il rougit comme une tomate!'. Maar in de licenties was de manier waarop Angelet je heel sterk aanmoedigde om persoonlijk te zijn in je analyses gewoon zalig. Zoals die je konden laten genieten van literatuur! Professor Herman was ook altijd heel motiverend. Zij hebben mij allebei echt een passie voor literatuur meegegeven. Ik heb dat al vaak gemist eigenlijk, het gewoon kunnen bezig zijn met literatuur om de literatuur, jezelf verrijken en dat als enige verantwoordelijkheid hebben. En de lessen van professor Melis vond ik ook geweldig goed. Dat is toch ook een echt monument! Enorm gestructureerd en kurkdroge humor. Ziet er streng uit maar was eigenlijk één van de proffen waar je écht terecht kon met vragen. Ik denk dat hij mij met zijn analytische en gestructureerde aanpak misschien wel het meest heeft beïnvloed in mijn lesgeven nu."

Tot slot het woord aan de jeugd, Bart. Wat heb je gemeen met je ouders? Waarom benijd je hen? Weerspiegelt zich dat op professioneel gebied?

Bart: "Ik denk dat we alle drie enorm veel houden van ons vak, hoewel we dat ook op een heel eigen manier geven. We gebruiken weinig direct van elkaar, maar we wisselen wel ideeetjes en materiaal uit en dat is altijd verrijkend."

Mama heeft een heel gestructureerde, wat serieuzere en strengere kant. Ze kent ook allerlei grammaticale regels perfect en investeert enorm veel in het zoeken naar nieuwe dingen. Mama is ook geweldig plichtsbewust. Verbeteringen kunnen uren duren bijvoorbeeld. Hoezeer ik het ook bewonder, ik kan dat niet. Bij mij moet het meer vooruitgaan. Het durven eisen stellen aan leerlingen daarentegen, als je zelf als leerkracht ook alles doet om je leerlingen vooruit te helpen, dat heb ik wel van haar meegekregen."

Papa is een baanbreker. Trekt zich van weinig iets aan en is heerlijk vrijgevochten en non-conformistisch. Tegelijk weet hij heel goed waar hij naar toe wil en voelt hij spontaan aan hoe hij dat kan bereiken. En heeft hij vaak tendensen al op voorhand zien aankomen. Vooral wat de integratie van technologie en ICT betreft. Papa kan ook echt voor iets gaan vechten, ten

strijde trekken om veranderingen erdoor te krijgen. Eigenlijk is papa een enorme idealist. Hij kan ook zijn publiek geweldig boeien als hij een show afsteekt. Enfin, ik heb nog nooit een les van hem gezien, maar zo stel ik het mij wel voor. Heel interactief, communicatief en pedagogisch verantwoord.”

Stijn Vanbiervliet

	Myriam	Bart	Johan
Favoriete kunstvorm	Art Nouveau	Muziek	Literatuur, muziek ...
Favoriete muziek	Mozart, Haydn	Coralie Clément, Cesaria Evora, Bénabar, Jamie Cullum, El Tattoo del Tigre	Dixieland jazz, negro-spirituals, Zuid-Amerikaanse protestsongs ...
Favoriete prof	Nu Eco, in mijn studententijd Hanse	Angelet	Zie boven
Favoriete reisbestemming	Provence, Toscane	Frankrijk	France, España
Favoriete film	La meglio Gioventù	“Le fabuleux destin d’Amélie Poulain” en “La meglio Gioventù”	Buñuel, Almodóvar
Favoriet gerecht	Visgerechten	Dessertjes en lichte fijne smaken; thuis experimenteren	Vis, Mediterrane stijl
Favoriete stad	Assisi, Parijs	Geen voorkeur, als het maar gezellig, proper en groen is. Met een paar leuke winkels en cafeetjes.	Paris
Favoriete hobby	Lezen, muziek beluisteren	In de tuin werken. Echt rustgevend!	Mon métier, c’est ma vie ...
Favoriete politicus	De politicus die competent, eerlijk, werkzaam is.	Politici die degelijk werk doen waar veel mensen beter van worden en die het niet nodig vinden om in allerlei spelprogramma’s mee te doen.	Ik ben partijloos. Ik stem voor een politicus die volgens mijn actueel trendaanvoelen nu het meest aan mijn wensen beantwoordt.
Favoriete auteur	Luc Ferry, Laurent Gaudé, Schmitt	Nothomb, Schmitt, Harpman	
Favoriete taal	Frans natuurlijk!	Moet ik daar nog op antwoorden?	Frans, Spaans ...